

Center for Byg og Bos høringspostkasse:
hoeringbb@ebst.dk.

Kopi til
min@kemin.dk
Lykke Friis, Klima- og energiminister og minister for ligestilling

min@oem.dk
Brian Mikkelsen, Økonomi- og erhvervsminister

Kbh. 2010-05-06

Høringsvar vedrørende BR10

Vedr. mangler i Bygningsreglementet (BR) I forhold til FN-konvention – om rettigheder for personer med handicap

Udgangspunktet for dette brev er en kortfattet gennemgang af BR08, hvor det fremhæves, hvor BR er diskriminerende for personer med handicap. Personer med handicap skal have lige muligheder og kunne færdes på lige fod med øvrige – det kræver FN's handicapkonvention.

Vi hilser det velkomment, at der kræves skiltning og punktskrift, men det er ikke nok for at leve op til FN-konvention for mennesker med handicap.

Det er Dansk Handicap Forbunds opfattelse, at funktionskrav til tilgængelighed ikke er tilstrækkeligt. Her må der eksakte målkrav ind. Det viser erfaringer fra udlandet.

Under COP15 blev vi gjort opmærksom på, at Danmark er dårligt forsynet med tilgængelighed I forhold til andre lande.

Vi vil i det følgende koncentrere os om nybyggeri, med ser også nogle problemer ved ombygninger og ombygning af frede bygninger.

Der hvor vi ser den største diskrimination er:

Manglerne i bestemmelser i BR08

Alvorlige:

- Elevator til byggeri i to etager - 3.2.2, stk. 5.
- Adgang til alle funktioner i en enhed - 3.2.2, stk. 2.
- Kun 10 sengepladser på store hoteller - 3.3.2, stk. 4.
- Ingen målkrav til bolig køkken, bad/toilet og gang 3.3.2, stk. 1
Bad/toilet) 3.3.1, stk. 7 (køkken) 3.3.4, stk. 1 (gange).
- Ingen krav til sommerhuse i sommerhusområder.

Mindre alvorlige – men vigtige:

- Manglende krav om dokumentation for tilstrækkelig

- tilgængelighed.
- Tilgængelighed til ophold – og legepladser.
- Øget tilgængelighed på handicaptolletter
- Krav om handicaptollet ved alle toiletgrupper. (Det er ikke tilfredsstillende med krav om et handicaptollet på en etage).
- Adgang og anvendelse af omklædningsrum.
- Bygningsreglement uden for matriklen

Vigtige punkter der er diskriminerende:

FÆLLES ADGANGSVEJE - ELEVATORER

3.2.2, stk. 5

I bygninger med 3 etager og derover skal installeres mindst én elevator, der kan betjene hver etage, herunder eventuel udnyttet tagetage og kælder. Enfamiliehuse er undtaget fra bestemmelsen.

3.2.2, stk. 6

I bygninger, hvor der installeres elevator, skal mindst én elevator have størrelse og udføres som en type 2 elevator i overensstemmelse med DS/EN 81-70: Sikkerhedsregler for konstruktion og installation af elevatorer – Særlige anvendelser for passager- og godselevatorer – Del 70: Tilgængelighed til elevatorer for personer, inklusive personer med handicap.

Kommentar:

Det er klart forskelsbehandling, at alle ikke kan komme til samtlige etager. Elevator til alle etager Er derfor et krav. Der bør udarbejdes en overgangsbestemmelse om krav i erhvervsbyggeri og lempeligere krav i boligbyggeri eller/og når 1. salen under fx 80 m².

HOTELLER

3.5 Hoteller m.v.

3.5, stk. 1

Ved hoteller, kroer og lignende bygninger skal mindst hvert femte af sengepladserne med eget wc-og baderum være indrettet, så de er tilgængelige for kørestolebrugere i overensstemmelse med kap. 3.3.2, stk. 1.

3.5, stk. 2

Ved byggeri efter stk. 1 med 10-20 sengepladser skal minimum 2 sengepladser med egne wc- og bade faciliteter indrettes med fuld tilgængelighed for personer i kørestol.

Kommentar:

Der er ingen krav til standarden af den femtedel af værelserne, der skal være tilgængelige for kørestolsbrugere, og der er ingen krav til, at man kan komme til at dele værelse med en ledsager. Kravet der skal opfyldes i denne femtedel er beskrevet kap 3.3.2 stk. 1 - men her er som bekendt ingen målsatte krav. Derfor er 3.5, stk 1 helt værdiløs i forhold til tilgængelighed.

For ikke at være diskriminerende skal man som kørestolsbruger kunne vælge mellem de værelsestyper der ellers udbydes inkl. prisklasse (budget, standard, luksus) og antal sengepladser (enkelt, dobbelt, familie).

3.3.2, stk. 4

Byggeri med indretning af mindst 10 sengepladser med egne wc og bade faciliteter med fuld tilgængelighed for personer i kørestol vil opfylde kravene i stk. 1-3 uanset antallet af sengepladser i øvrigt.

Kommentar:

Et hotel med 1.000 sengepladser med kun 10 fuldt tilgængelige sengepladser er for lidt. 10 sengepladser giver almindeligvis 5 fuldt tilgængelige værelser.

FÆLLES ADGANGSVEJE (ADGANG TIL ALLE FUNKTIONER I EN ENHED)

3.2.2, stk. 2

Fælles adgangsveje skal give niveaufri adgang til alle enheder på hver af bebyggelsens etager.

Eventuelle niveauspring og højdeforskelle skal udlignes med ramper. Ramper må ikke udføres med en større hældning end 1:20 (50 mm pr. m), og der skal være en vandret plads på mindst 1,3 m x 1,3 m for hver ende af rampen.

Ramper, der udligner højdeforskelle på mere end 0,6 m, skal desuden forsynes med vandret repos for hver 0,6 m stigning. Ramper skal forsynes med håndlister. Ved ramper med en hældning på 1:25 (40 mm pr. m) eller mindre kan håndlister undlades.

(3.2.2, stk. 2)

Bestemmelsen omfatter niveaufri adgang til elevatorer, beboelses- og erhvervsenheder samt fællesarealer, herunder udendørs opholdsarealer på etagerne.

I forbindelse med eventuelle niveauspring og højdeforskelle inden for offentligt tilgængelige enheder bør disse udlignes med ramper, lifte eller lignende.

Altaner betragtes som en selvstændig enhed. Fritaget for kravet er terrasser på bygningens tag, såfremt der ikke er adgang hertil med elevator.

Kommentar:

Det er nødvendigt, der er niveaufri adgang til alle funktioner i en enhed ellers er der tale om diskrimination. Et "bør" i vejledningsteksten redder ikke adgangen.

BADE- OG WC-RUM (I BOLIGER)

3.3.2, stk. 1

I boligens adgangsetage skal der mindst indrettes 1 wc-rum med niveaufri adgang og med en hensigtsmæssig indretning og størrelse.

(3.3.2, stk. 1)

Kravet kan opfyldes med en fri afstand ud for installationer som håndvask og

wc på mindst 1,1 m. En større fri afstand øger komfort og brugervenlighed. For en hensigtsmæssig indretning for bevægelseshæmmede henvises til SBI-anvisning 195, Boligers tilgængelighed.

Kommentar:

Der er intet mål – det var der trods alt i BR95. Der skal være et målkrav om tilgængelighed om mindst 1,3 m foran alle sanitære installation. Om 1,3 m er det rigtige mål må selvfølgelig undersøges. Det er os ubegribeligt, at der er sket en forringelse fra BR95 til BR08!

KØKKENER I BOLIGER

3.3.1, stk. 7

I køkkener skal der være plads til, at køkkenarbejde kan foregå på en hensigtsmæssig og betryggende måde.

(3.3.1, stk. 7)

Kravet kan opfyldes med en fri afstand ud for arbejdspladser og opbevaringspladser på mindst 1,1 m. En større fri afstand øger komfort og brugervenlighed.

I rum med skråt loft kan kravet opfyldes med en fri højde på mindst 2,1 m ved forkant af arbejdspladser og opbevaringspladser.

For en hensigtsmæssig køkkenindretning for bevægelseshæmmede henvises til SBI-anvisning 195, Boligers tilgængelighed.

Kommentar:

Der er intet mål – det var der trods alt i BR95. Der skal være et målkrav om tilgængelighed om mindst 1,3 m foran køkkenbord mv. Om 1,3 m er det rigtige mål må selvfølgelig undersøges. Det er os ubegribeligt, at der er sket en forringelse fra BR95 til BR08!

GANGE I BOLIGER

3.3.4, stk. 1

Vindfang, forstuer, gange og lignende adgangsrum skal indrettes på en sådan måde, at de i deres fulde bredde kan passeres uhindret.

(3.3.4, stk. 1)

Kravet kan opfyldes med en fri bredde på mindst 1,0 m i adgangsrummene. Hvis der er døre eller skabsdøre i siderne af gangarealet, bør bredden forøges med mindst 0,3 m. En større fri bredde øger komfort og brugervenlighed.

Kommentar:

Der er ingen målfaste krav til gangbredder tidligere (1,0 m og 1,3 m)
Det er os ubegribeligt, at der er sket en forringelse fra BR95 til BR08!

SOMMERHUSE

3.1, stk. 3 Sommerhuse i sommerhusområder er ikke omfattet af bestemmelserne i dette kapitel.

Kommentar:

Vi forstår ikke, at sommerhuse i sommerhusområder ikke skal leve op til kap 3.

Det er os ubegribeligt, at der er sket en forringelse fra BR95 til BR08!

Mindre vigtige men punkter der kan give anledning til diskrimination:

DOKUMENTATION

1.3.3, stk. 3

Hvis det skønnes nødvendigt i det enkelte tilfælde, kan kommunalbestyrelsen forlange:

- 1) Brandteknisk dokumentation for bygningens udformning og grundlaget for de valgte brandsikkerhedstiltag.
- 2) Dokumentation for, hvordan kontrol og vedligeholdelse af de brandtekniske installationer og bygningsdele vil blive gennemført.
- 3) En sagkyndig erklæring vedrørende den brandtekniske dokumentation, jf. nr. 1 og 2. Udgifterne hertil afholdes af ansøgeren.
- 4) En redegørelse for, at bygningskonstruktionerne opfylder bestemmelserne i kap. 4, Konstruktioner. Redegørelsen skal være i overensstemmelse med vejledningen i bilag 4 (Statisk dokumentation).
- 5) Attestering af en landinspektør, i Københavns Kommune af Stadslandinspektøren, og i Frederiksberg Kommune af Stadslandinspektøren, af oplysninger om grundens størrelse eller afsætningen af byggeriet.

Kommentar:

Vi efterlyser et punkt 6, hvor der er krav om dokumentation for, hvordan tilgængeligheden er opfyldt i forhold til kap 3, 4 og 8.

1.4 – stk. 1 Ansøgeren om byggetilladelse skal indeholde en tydelig beskrivelse af det arbejde, der skal udføres og skal indeholde enhver oplysning af betydning for sagens behandling, herunder for sagens registrering i Bygnings- og Boligregistret (BBR)

Kommentar:

Der kræves en række erklæringer (brandteknisk, konstruktionsmæssig, geotekniske, grundstykke og statistisk), men der er ingen krav til at dokumentere, at Bygningsreglementets tilgængelighedsmæssige bestemmelser planlægges overholdt, ligesom der er begrænsede muligheder for opfølgning senere.

BADERUM OG OMKLÆDNINGSRUM

3.4.5 – stk. 1 Hvor der efter kap. 3.4.1 stk. 2 skal indrettes baderum, skal

antallet af brusepladser tilpasses antal beskæftigede og indrettes hensigtsmæssigt. Der skal indrettes omklædningsrum i forbindelse med baderum.

3.4.5 – stk. 2. Der skal indrettes wc-rum i forbindelse med baderum.

Kommentar:

Der er ingen krav om, at der indrettes baderum og omklædningsrum, der er tilgængelige for kørestolsbrugere eller personer med handicap – ej heller er der krav om, at det tilknyttede wc-rum skal være tilgængeligt for kørestolsbrugere.

3.4 Andre bygninger end beboelsesbygninger.

PUBLIKUMSPLADSER

3.4.1, stk. 7.

I offentligt tilgængelige lokaler og anlæg med fastmonterede publikumspladser skal der indrettes et passende antal publikumspladser for kørestolebrugere.

(3.4.1, stk. 7)

Bestemmelsen omfatter koncertsale, biografer, teatre, kirker, idrætsanlæg med videre, hvor der er fastmonterede publikumspladser. Publikumspladser for kørestolebrugere bør være fordelt blandt de øvrige tilskuerpladser og med mulighed for at sidde sammen med ledsager(e).

Et passende antal er 1 % af det samlede antal pladser dog minimum to pladser.

Kommentar:

Der er ingen krav til standarden af de pladser, der skal være til kørestole og ej heller til, om man som kørestolsbruger kan komme til at sidde sammen med en ledsager. For ikke at være diskriminerende skal pladserne være fordelt blandt de øvrige pladser (med mulighed for at vælge standard/kategori) eller blandt den bedste 1/3 af pladserne i salen. Derudover skal der være mulighed for at sidde sammen med en ledsager.

TOILETTER

3.4.1, stk. 5

På de etager i en bygning, hvor der indrettes wc-rum, som er offentligt tilgængelige eller er til brug for andre personer end de i bygningen beskæftigede, skal mindst et af disse rum overholde kravene i nr. 1–7. Mindst et wc-rum, som er indrettet efter nr. 1-7, skal indrettes i stueetagen eller andre etager med adgang via elevator, lift eller lignende.

- 1) Der skal være niveaufri adgang frem til wc-rum.
- 2) Den fri passagebredde i dør til wc-rum skal være mindst 0,77 m.
- 3) Håndvask og wc skal placeres over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvask kan nås af person siddende på wc.
- 4) Der skal være en fri afstand på mindst 0,9 m ved den side af wc, der vender bort fra håndvask.

Væggen ved siden af wc'et, der vender bort fra håndvasken, skal friholdes fra

fastmonteret inventar.

5) Der skal være et frit manøvreareal med en diameter på 1,5 m foran wc'et og fri af dørens opslagsareal.

6) Toiletsæde skal placeres i en højde på 48 cm.

7) Der skal være opklappelige armstøtter i højde 0,8 m på begge sider af wc.

8) Håndvask skal placeres i en højde på ca. 0,8 m, med afløb under vask trukket tilbage.

Kommentar:

Det er fint, at der med det kommende BR10 også henvises til punkt 8 i bestemmelsen. At det kun var punkt 1-7 må være en redaktionel fejl.

Der mangler et punkt 9. Punkt 9 skal kræve, at toilettets forkant er 0,8 m ude i rummet i forhold til væggen bag toilettet (Alm. væghængte toilet giver blot en afstand fra forkant af toilet til væg bag toilet på 0,54 m. Med 0,54 m kan man ikke forflytte sig sideværts fra kørestol til toilet, da toilettet ikke rager langt nok ud i rummet).

3.4.4, stk. 4

I kontor- og administrationsbygninger skal på de etager, hvor der indrettes wc-rum, mindst et af disse overholde kravene i nr 1–7.

1) Den fri passagebredde i dør til wc-rum skal være mindst 0,77 m.

2) Håndvask og wc skal placeres over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvask kan nås af person siddende på wc.

3) Der skal være en fri afstand på mindst 0,9 m ved den side af wc, der vender bort fra håndvask.

Væggen ved siden af wc'et, der vender bort fra håndvasken, skal friholdes fra fastmonteret inventar.

4) Der skal være et frit manøvreareal med en diameter på 1,5 m foran wc'et og fri af dørens opslagsareal.

5) Toiletsæde skal placeres i en højde på 48 cm.

6) Der skal være opklappelige armstøtter i højde 0,8 m på begge sider af wc.

7) Håndvask skal placeres i en højde på ca. 0,8 m, med afløb under vask trukket tilbage.

Mindst et wc-rum, som er indrettet efter nr. 1-7, skal indrettes i stueetagen eller andre etager med adgang via elevator, lift eller lignende.

Kommentar:

Der mangler et punkt 8 og 9.

Punkt 8 svarende til punkt 8 i 3.4.1, stk. 5

Punkt 9 skal kræve, at toilettets forkant er 0,8 m ude i rummet i forhold til væggen bag toilettet (Alm. væghængte toilet giver blot en afstand fra forkant af toilet til væg bag toilet på 0,54 m. Med 0,54 m kan man ikke forflytte sig sideværts fra kørestol til toilet, da toilettet ikke rager langt nok ud i rummet).

Der skal være et krav om, når det er nødvendigt med en toiletgruppe, så skal der stilles krav om et handikaptoilet, hver gang der indrettes en toiletgruppe.

Der oprettes typiske toiletgrupper så afstanden til toiletter ikke er mere end 50 – 100 m.

TILGÆNGELIGHED TIL OPHOLD - OG LEGEPLADSER

2.6.1 - stk.1 Der skal til en bebyggelse udlægges opholdsarealer af en passende størrelse i forhold til bebyggelsens benyttelse, omfang og beliggende ?

2.6.1 – stk. 3 For etageboliger og tæt/lav boligbebyggelse, herunder rækkehuse, kædehuse m.v. skal en passende del af opholdsarealet anlægges som legeområde...

Kommentar:

Der er ingen krav til, at disse arealer omfattes af kravene om tilgængelige adgangsforhold i kap 2.6.3 stk.2. Det er blot nævnt i SBI anvisningen, at disse med fordel kan anvendes.

BYGNINGSREGLEMENT UDEN FOR MATRIKLEN

Kommentar:

Hvad med udearealer uden for matriklen? Der efterlyses et bygningsreglement uden for matriklen og der hvor bygningsreglementet ikke længere gælder – fx i byer. Vejreglerne bør ophæves til norm.

Dansk Handicap Forbund står naturligvis til rådighed for yderligere.

Med venlig hilsen

Claus Bjarne Christensen
Formand for Bygge- og Trafikpolitisk Udvalg

Susanne Olsen
Landsformand

Kopi til Lykke Friis, Brian Mikkelsen